

ଭାବନାର ଉପକୂଳେ

ଶରତ ଦାଶ

ଆତ୍ମସ୍ଥ ହୋଇଛି ଶାଶୁ
କନ୍ଦସର ଅପରାଧ କାଳେ
ସ୍ୱପ୍ନରେ ବିଭୋର ଆଉ
ହୁଏ ନାହିଁ ମନ କୁହୁଛଲେ

ସବୁକି ଧରିତ୍ରୀ ଏବେ
ଦିଶିଲାଣି ମଲିନ ଧୂସର
କ୍ଳୋଡ଼ିହାନ ନୟନରେ
ନାହିଁ ଆଉ ରଙ୍ଗର ଆସର

ଦିଗନ୍ତ ବି ନାହିଁ ଦୂର
ଦୃଶ୍ୟ ହୁଏ ଅତି ପରିଷ୍କାର
ସରି ଆସେ ଲାଳା ଖେଳା
ସ୍ୱପ୍ନ ସବୁ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅସାର

ଅତୀତର ସ୍ମରଣରେ
ପ୍ରାଣେ ଉଠେ ସହସ୍ର ଚରଣ
ନୟନୁ ସ୍ତାବିତ ଅଶ୍ରୁ
ପୋଛି ନିଏ ଜୀବନର ରଙ୍ଗ

ଆକାଶ ବିବର୍ଷ ଦିଶେ
ହୃଦୟ ଜାଗେ ଅଜ୍ଞତ ବାସନା
ଆଉ ଅରେ ଫେରିବ କି
ଗଲାଦିନ ସ୍ୱପ୍ନେ ଆନନା

ଝଡ଼ିଲା ପତ୍ର କି କେବେ
ଆଉଥରେ ଶୋଭିବ କୃଷ୍ଣରେ
ଯେତେ ଲୁହ ଗଡ଼ାଇଲେ
ଅନୁଭୂତ ଅତୀତ କି ଫେରେ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଅସରନ୍ତି ଆଶା

ତୋପାନ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

ଶୁଣ ଓଠ ଧାରେ ହସ ଚିକେ
ସୁଖ ଜୀବନରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେତେ,
କେମିତି କେଜାଣି ରହେ ବାକି
ସୁଖ ଜୀବନରେ ଆଶା କେତେ । ୦

ପଙ୍କଜ ଆଶାରେ ଜଳାଶୟ ତାରେ
ମଧୁପ ଆସେନା କେବେ,
ଭ୍ରମର ବିରହେ ଉପବନପରେ
ପୁଷ୍ପ ମନ ଦୁଃଖେ ଭାବେ । ୧

ଝଟକେ ଝହିଛି ବରଷାର ମାର୍ଗ
ଅପଲକ ନୟନରେ,
ମରୁଭୂମି ପରେ ଜଳ ଆଶେ ଭ୍ରମେ
ମୃତ୍ୟୁର ବାହାନରେ । ୨

ବିଶନପୁର, କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦପୁର, ଜଗତସିଂହପୁର- ୭୫୪୧୩୫
ମୋ- ୭୨୦୫୩୦୨୬୯୦

ସଂସାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜାଣିବା ଆଶାରେ
ବିବେକକୁ କରି ବନ୍ଦୀ,
ଜୀବନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜିତିବା ଆଶାରେ
ବିକଳ ମୁକୁଟ ପିନ୍ଧି । ୩

ଅସରନ୍ତି ଆଶା ମରେ ନାହିଁ କେବେ
ଚିରଞ୍ଜିବା ସଂସାରରେ,
ମାୟାରେ ନିଜର ବନ୍ଧ କରେ ସବୁ
ଦିଏ ମୃତ୍ୟୁ ଉପହାରେ । ୪

ନିଆଁ

ଡ. ଦୀପକ କୁମାର ମିଶ୍ର

କିଛି ନିଆଁ ଜଳେ ବୁଲିରେ
ଆଉ କିଛି ଜଳେ ଚିକି ହୋଇ ରାତିରେ
ଯାହା କିଛି ଅଜ୍ଞସ୍ତବ କଲେ

ଜଳେ ହୁଡ଼ୁହୁଡ଼ୁ ଭୋକିଲା ପେଟରେ
ଛାତିରେ କିନ୍ତୁ ବହୁଦିନୁ
ଆଉ ଜଳୁ ନାହିଁ ନିଆଁ

ଯେବେଠୁ ତୁମେ ପର କରି ଚଳିଗଲ
ବନି ଜଣେ ଦୋବେଳ କନିଆଁ
ବାପାକୁ ମୁଖାଗ୍ନି ଦେଲା ପରେ

ପାଳକୁଣ୍ଡରେ କୁହୁକେଳ
ବଳେଇ ରଖିବି କିଛି ନିଆଁ
ଯାହା ମତେ ଆଜି ବି ଜଳାଏ

କହେ ସବୁ ନିଆଁର ପ୍ରଶ୍ନାତୁତି
କେବଳ ମାଣସି ଭୂତରେ
ରାତିର ରାକ୍ଷାକର୍ତ୍ତ ବଡ଼ଖୁଣ୍ଟରୁ

ଯେଉଁ ନିଆଁ ଗଣ୍ଡେ ଆଣିଥିଲି
ତାହା ମାଣ୍ଡଳଟିଏ ଜାଳି ଖର୍ଚି କରିଦେଲି
ରଖିକାମାନଙ୍କର ଗଣ୍ଡଦୌଡ଼ରେ

ଯେଉଁଠି ଦେହ ଅପେକ୍ଷା
ବେଫିକର ବେଶା ଜଳେ
ଲଜ୍ଜା ହେଉଥିବା କିଛି ତଥାକଥିବ

ସମ୍ପତ୍ତି ମଣିଷମାନଙ୍କର
କପଡ଼ା ଓ କପଟପଣିଆ
ଉଡ଼ୁଲୁ ନିଆଁ ତ ଜଳୁଛି
ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ରାତିସାରା

ଯିବାକୁ ନା ବୋଲ ଅଛି ନା ଅଛି ଲକ୍ଷ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର
ମୋ-୮୨୦୨୧୧୦୦୦

ଫୁଲ

ମାନକେତନ ପଣାୟତ

ଫୁଲ ରଖିବ ଫୁଲ
ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର ଫୁଲ
ନାନା କିସମର ଫୁଲ

କୋଉ ଫୁଲ ରଖିବ ?
କଢ଼ିଟିଏ, ଦରପୁଟା ନା
ସଜ ଫୁଟା ଫୁଲଟିଏ

ବେଡ଼ି ଗୋରା ତକ ତକ ଫୁଲ
ଟିକିଏ ତେଜା ହଳଦୀ ଗୁରୁଗୁରୁ ଫୁଲ
ନା ଆଖି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେଶର ଲମ୍ବିଥିବା

ନାଲି ଚୁକୁ ଚୁକୁ ଫୁଲ
ଖୁବ ସତେଜ ଖୁବ ନରମ
ଗାଲରେ ତାର ଲିଲିହସର ଗାଡ଼

ଖୁବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବତୀ ଆଖି
ଭରିଲା ଭରିଲା ଦିହ
ପାଖୁଡ଼ାରେ ଲାଗିବି ଚିକିଏ ବି ଦାଗ

ଅଖରେ ପଡ଼ିବି ରାଜ
ଛାତିରେ ବସିବି ଭଅଁର
କି ବାଜିବି ତେଣା
ଚିତ୍ରିତ ପ୍ରକାପତିର

ଅନାଗ୍ରାତ ଫୁଲ ଆଖି
ଖୁବ ନିରିମାଣି ଖୁବ କୋମଳ
ଫୁଲ ରଖିବ ଫୁଲ

ଦିନସାରା ତୁମେ ଯାହା ବି କରିପାର
ଅପାପର ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ପାଦ ତଳେ
ବାଣିପାର

ପ୍ରଣୟର ରଜନୀ ମଣି ବନ୍ଧରେ
ଖୋସିପାର
ପ୍ରଣୟିନୀର ମତୁଆଳା କରବାରରେ

ବିଚ୍ଛେଦ ପାର
ସହିଦ ଅବା ବରପୁତ୍ରଙ୍କ ଚଳାପଥରେ
ବେକିଦେଇ ପାର

ନେତା କି ଅଭିନେତାଙ୍କ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାପୁଲିରେ

ଫୁଲ ରଖିବ ଫୁଲ
ମମତାର ଫୁଲ
କବିତାର ଫୁଲ
ଦେବତାର ଫୁଲ
ନା ନା ରକମର ଫୁଲ ।

କ୍ୱା.ନ.- ଏଫ୍.ଏଲ.- ୧୧, ବାସନ୍ତୀ ନଗର, ରାଉରକେଲା- ୧୨
ମୋ- ୯୯୩୭୮୭୫୨୯

ନ ହେଲେ
ସମର୍ପଣର ଅଜ୍ଞାନରେ ଭରିପାର
ପୁଷ୍ପଞ୍ଜଳି ରୂପେ
ଦିନ ସାରା ତୁମେ ଯାହା ବି କରିପାର

ସେମିତି କର
ତୁମେ ସେମିତି ଝହଁ
ତାର ଦଳା ମକନ୍ଦ ନରମ ଦିହ
ଦେଇପାରେ ତୁମକୁ ପାର୍ଥବ ସୁଖ

ଯାହା କଲେ ବି
ସେ ମୁହଁ ଖୋଲେନି
ନତମୁଣ୍ଡି ହୋଇ ବାଖୁଥାଏ
ସୁଗନ୍ଧର ବିହ୍ୱଳପଣ

ଯାହାର ଯେମିତି ଖୁସି
ତୁମେ ବ୍ୟବହାର କରିପାର
ହେଲେ ମନେରଖ
ଫୁଲଟିଏ ସିଏ

ପଦାର୍ଥ ନୁହେଁ
ସେ ତ ଯନ୍ତର ମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ
ଉଦାରତାର ଦେବୀଟିଏ

ଯିଏ ଦେଇପାରେ ମୁକ୍ତି
ବାଣିପାରେ ଶାନ୍ତି
ସାଜି ପାରେ ବର୍ତ୍ତକା
ତୁମ ସଂସାରର ଅକ୍ଷର ଚଳିରେ

ଯାବଧାନ !
ତାକୁ ଖିନିନି କରନି
ତା ଭିତରେ ଲୁଚିଛି କଣ୍ଠର ସକଳତା
ତା ଭିତରେ ଜଳୁଛି ଅନିର୍ବାଣ ଶିଖା

କେତେ ପଥ ଅଛି ବାକି
କିଏ ଅବା କହିବ ବୁଝାଇ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଉ କେତେ ଦୂର
କେତେଦୂର ବରଗଛ ଛାଇ

ପରିବର୍ତ୍ତନର ସ୍ରୋତେ
ଭାସିଗଲା କେତେ ଯେ ଅତୀତ
କେତେ ପ୍ରିୟ ଆପଣାର ଜନେ
ଗଲେ ହଜି ହୋଇଲେ ଅପ୍ରାପ୍ତ

କେତେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ କେତେ ବର୍ଷା
କେତେ ଶୀତ ସହିତ ବସନ୍ତ

ଆସି ଗଲେ ଫେରି କାହିଁ
ମିଳେ ନାହିଁ ଯାଉ ଆଦିଅତ

ଜୀବନ ପାଦପ ଦିନେ
ଫଳ ପୁଷ୍ପେ ଥିଲା ବିମଣ୍ଡିତ
ସବୁକି ଧରଣାରାଣୀ
ଗାଉଥିଲା ମଳୟ ସଙ୍ଗୀତ

ନାହିଁ ଆଉ ସେ ବୟସ
ହୋଇଛି ଯା କାଳ କବଳିତ
ନାହିଁ ନଭେ ଲହୁଧନୁ
ଆଲୋକର ବିଭା ଅସ୍ତମିତ

କେତେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ କେତେ ବର୍ଷା
କେତେ ଶୀତ ସହିତ ବସନ୍ତ

ଆଜି ବି ଜଳୁଛି ନାରୀ
ମିନାକ୍ଷୀ ଦ୍ୱିବେଦୀ

ନାରୀ - ସର୍ବ ଶକ୍ତିର ଅଧିକାରଣୀ ତୁ,
ସବୁଠି ରହୁଛୁ ପୁଣି,
ହେଲେ - ଚୋ ସ୍ଥିତି ଆଜି କେଉଁଠି ?
କେବେ ଶୋଷଣ ଧର୍ଷଣ ଯଜ୍ଞ ହେଉଛୁ ତୁ ଆହୁତି

ତୁ, ଝିଅଟିଏ ବୋଲି
ବାଟ ଘାଟ, ଘର ଆଉ ବାହାର
ପ୍ରତିଟି ସ୍ଥାନ ଅସୁରକ୍ଷିତ
କେଉଁଠି, ଶ୍ରେଣିବ ତୋର, ଦରପୋଡ଼ା ଅଜ୍ଞାନ ତ
କେଉଁଠି ହେଇଯାଉ ଖୁବ ଅବହେଳିତ

ତୁ, ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳାଧାର
ମାଟି ଆଉ ମଞ୍ଜିର ସମ୍ପର୍କର ସମାହାର

ଏବେ ତୁ, ନିଜକୁ ବୁଝ
ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜ,
ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱରେ, ସମାଜ ସମିଧାନରୁ
ଲିଭାଇ ଦିଅ କଠୋର ଶବ୍ଦକୁ
ବାପା ମାଆଙ୍କର, କି ଏକ ସମାଜର
ତୁ, ନୋହୁ ବୋଝ

ତୁ, ନୋହୁ ଅବଳା ବୁର୍ଜୁଲା
ତୁ, ସାତା, ସାବିତ୍ରୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ, ଧର୍ଯ୍ୟଶାଳା,
ତୁ, ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ, ତୁ ରାଣୀ ଶୁକ୍ତ ବେଳ
ତୁ, ଜାୟା, ଜନନୀ, ଭଗିନୀ
ରୋଷେଇ ଖାଳରୁ, ରଣାଜନ ଯାଏ
ଶୁଭିଲାଗି ତୋର ପାଦ ଧୁନା ।

ବର୍ଷାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ତାଳଚେର ଚାଉଳ, ଅନୁଗୁଳ
ମୋ-୯୯୩୭୮୭୫୨୯

ଆଜି ବି ଜଳୁଛି ନାରୀ...
ଆଲମର ଶୋଷଣ ତରାଜୁ
ମାପି ପାରୁନି ନାରୀର ମହତ୍ତ୍ୱ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତାର ଅସ୍ଥିତା
କେତେବେଳେ ଅଧା ମରଣରେ,
କେତେବେଳେ ବେକରେ
ପାଶୀର ମେଖଳା,
କେତେବେଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦଣ୍ଡ
ଶୋଷିତ ହୃଦୟରେ ନିଆଁ
ତ କେତେବେଳେ ବି ପହରିଆ ବିଶେଷ ଝାଞ୍ଜିରେ
ମୁନିସପାଳିଟି ଅଜ୍ଞାନତାରେ ସବୁଥିବା କନ୍ୟା ଭୃଣ,
ଆଉ କେତେବେଳେ
ପ୍ରସବ ରୂପରେ ଛତାପତ ହେଉଥିବା
ଅନୁଭୂତ କିଶୋରୀର କୋହ,
ଦୁଇଗୋପା ଲୁହ ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ
ଆକାଶରେ ପ୍ରଶଂସ ଶୁନ୍ୟତା
ଶୁନ୍ୟ ଭୂମି ଉପରେ ଆକାଶରୁ ଅଗ୍ନି ବର୍ଷା,
ଅତ୍ୟାଚାରୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଝୁଲେଇ ରଖିବି

ତୁ, ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳାଧାର
ମାଟି ଆଉ ମଞ୍ଜିର ସମ୍ପର୍କର ସମାହାର

ଏବେ ତୁ, ନିଜକୁ ବୁଝ
ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜ,
ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱରେ, ସମାଜ ସମିଧାନରୁ
ଲିଭାଇ ଦିଅ କଠୋର ଶବ୍ଦକୁ
ବାପା ମାଆଙ୍କର, କି ଏକ ସମାଜର
ତୁ, ନୋହୁ ବୋଝ

ତୁ, ନୋହୁ ଅବଳା ବୁର୍ଜୁଲା
ତୁ, ସାତା, ସାବିତ୍ରୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ, ଧର୍ଯ୍ୟଶାଳା,
ତୁ, ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ, ତୁ ରାଣୀ ଶୁକ୍ତ ବେଳ
ତୁ, ଜାୟା, ଜନନୀ, ଭଗିନୀ
ରୋଷେଇ ଖାଳରୁ, ରଣାଜନ ଯାଏ
ଶୁଭିଲାଗି ତୋର ପାଦ ଧୁନା ।

ବର୍ଷାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ତାଳଚେର ଚାଉଳ, ଅନୁଗୁଳ
ମୋ-୯୯୩୭୮୭୫୨୯

ଆଜି ବି ଜଳୁଛି ନାରୀ...
ଆଲମର ଶୋଷଣ ତରାଜୁ
ମାପି ପାରୁନି ନାରୀର ମହତ୍ତ୍ୱ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତାର ଅସ୍ଥିତା
କେତେବେଳେ ଅଧା ମରଣରେ,
କେତେବେଳେ ବେକରେ
ପାଶୀର ମେଖଳା,
କେତେବେଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦଣ୍ଡ
ଶୋଷିତ ହୃଦୟରେ ନିଆଁ
ତ କେତେବେଳେ ବି ପହରିଆ ବିଶେଷ ଝାଞ୍ଜିରେ
ମୁନିସପାଳିଟି ଅଜ୍ଞାନତାରେ ସବୁଥିବା କନ୍ୟା ଭୃଣ,
ଆଉ କେତେବେଳେ
ପ୍ରସବ ରୂପରେ ଛତାପତ ହେଉଥିବା
ଅନୁଭୂତ କିଶୋରୀର କୋହ,
ଦୁଇଗୋପା ଲୁହ ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ
ଆକାଶରେ ପ୍ରଶଂସ ଶୁନ୍ୟତା
ଶୁନ୍ୟ ଭୂମି ଉପରେ ଆକାଶରୁ ଅଗ୍ନି ବର୍ଷା,
ଅତ୍ୟାଚାରୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଝୁଲେଇ ରଖିବି

ତୁ, ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳାଧାର
ମାଟି ଆଉ ମଞ୍ଜିର ସମ୍ପର୍କର ସମାହାର

ଏବେ ତୁ, ନିଜକୁ ବୁଝ
ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜ,
ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱରେ, ସମାଜ ସମିଧାନରୁ
ଲିଭାଇ ଦିଅ କଠୋର ଶବ୍ଦକୁ
ବାପା ମାଆଙ୍କର, କି ଏକ ସମାଜର
ତୁ, ନୋହୁ ବୋଝ

ତୁ, ନୋହୁ ଅବଳା ବୁର୍ଜୁଲା
ତୁ, ସାତା, ସାବିତ୍ରୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ, ଧର୍ଯ୍ୟଶାଳା,
ତୁ, ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ, ତୁ ରାଣୀ ଶୁକ୍ତ ବେଳ
ତୁ, ଜାୟା, ଜନନୀ, ଭଗିନୀ
ରୋଷେଇ ଖାଳରୁ, ରଣାଜନ ଯାଏ
ଶୁଭିଲାଗି ତୋର ପାଦ ଧୁନା ।

ବର୍ଷାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ତାଳଚେର ଚାଉଳ, ଅନୁଗୁଳ
ମୋ-୯୯୩୭୮୭୫୨୯

ଆଜି ବି ଜଳୁଛି ନାରୀ...
ଆଲମର ଶୋଷଣ ତରାଜୁ
ମାପି ପାରୁନି ନାରୀର ମହତ୍ତ୍ୱ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତାର ଅସ୍ଥିତା
କେତେବେଳେ ଅଧା ମରଣରେ,
କେତେବେଳେ ବେକରେ
ପାଶୀର ମେଖଳା,
କେତେବେଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦଣ୍ଡ
ଶୋଷିତ ହୃଦୟରେ ନିଆଁ
ତ କେତେବେଳେ ବି ପହରିଆ ବିଶେଷ ଝାଞ୍ଜିରେ
ମୁନିସପାଳିଟି ଅଜ୍ଞାନତାରେ ସବୁଥିବା କନ୍ୟା ଭୃଣ,
ଆଉ କେତେବେଳେ
ପ୍ରସବ ରୂପରେ ଛତାପତ ହେଉଥିବା
ଅନୁଭୂତ କିଶୋରୀର କୋହ,
ଦୁଇଗୋପା ଲୁହ ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ
ଆକାଶରେ ପ୍ରଶଂସ ଶୁନ୍ୟତା
ଶୁନ୍ୟ ଭୂମି ଉପରେ ଆକାଶରୁ ଅଗ୍ନି ବର୍ଷା,
ଅତ୍ୟାଚାରୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଝୁଲେଇ ରଖିବି

ତୁ, ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳାଧାର
ମାଟି ଆଉ ମଞ୍ଜିର ସମ୍ପର୍କର ସମାହାର

ଏବେ ତୁ, ନିଜକୁ ବୁଝ
ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜ,
ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱରେ, ସମାଜ ସମିଧାନରୁ
ଲିଭାଇ ଦିଅ କଠୋର ଶବ୍ଦକୁ
ବାପା ମାଆଙ୍କର, କି ଏକ ସମାଜର
ତୁ, ନୋହୁ ବୋଝ

ତୁ, ନୋହୁ ଅବଳା ବୁର୍ଜୁଲା
ତୁ, ସାତା, ସାବିତ୍ରୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ, ଧର୍ଯ୍ୟଶାଳା,
ତୁ, ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ, ତୁ ରାଣୀ ଶୁକ୍ତ ବେଳ
ତୁ, ଜାୟା, ଜନନୀ, ଭଗିନୀ
ରୋଷେଇ ଖାଳରୁ, ରଣାଜନ ଯାଏ
ଶୁଭିଲାଗି ତୋର ପାଦ ଧୁନା ।

ବର୍ଷାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ତାଳଚେର ଚାଉଳ, ଅନୁଗୁଳ
ମୋ-୯୯୩୭୮୭୫୨୯

ଆଜି ବି ଜଳୁଛି ନାରୀ...
ଆଲମର ଶୋଷଣ ତରାଜୁ
ମାପି ପାରୁନି ନାରୀର ମହତ୍ତ୍ୱ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତାର ଅସ୍ଥିତା
କେତେବେଳେ ଅଧା ମରଣରେ,
କେତେବେଳେ ବେକରେ
ପାଶୀର ମେଖଳା,
କେତେବେଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦଣ୍ଡ
ଶୋଷିତ ହୃଦୟରେ ନିଆଁ
ତ କେତେବେଳେ ବି ପହରିଆ ବିଶେଷ ଝାଞ୍ଜିରେ
ମୁନିସପାଳିଟି ଅଜ୍ଞାନତାରେ ସବୁଥିବା କନ୍ୟା ଭୃଣ,
ଆଉ କେତେବେଳେ
ପ୍ରସବ ରୂପରେ ଛତାପତ ହେଉଥିବା
ଅନୁଭୂତ କିଶୋରୀର କୋହ,
ଦୁଇଗୋପା ଲୁହ ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ
ଆକାଶରେ ପ୍ରଶଂସ ଶୁନ୍ୟତା
ଶୁନ୍ୟ ଭୂମି ଉପରେ ଆକାଶରୁ ଅଗ୍ନି ବର୍ଷା,
ଅତ୍ୟାଚାରୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଝୁଲେଇ ରଖିବି

ତୁ, ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳାଧାର
ମାଟି ଆଉ ମଞ୍ଜିର ସମ୍ପର୍କର ସମାହାର

ଏବେ ତୁ, ନିଜକୁ ବୁଝ
ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜ,
ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱରେ, ସମାଜ ସମିଧାନରୁ
ଲିଭାଇ ଦିଅ କଠୋର ଶବ୍ଦକୁ
ବାପା ମାଆଙ୍କର, କି ଏକ ସମାଜର
ତୁ, ନୋହୁ ବୋଝ

ତୁ, ନୋହୁ ଅବଳା ବୁର୍ଜୁଲା
ତୁ, ସାତା, ସାବିତ୍ରୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ, ଧର୍ଯ୍ୟଶାଳା,
ତୁ, ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ, ତୁ ରାଣୀ ଶୁକ୍ତ ବେଳ
ତୁ, ଜାୟା, ଜନନୀ, ଭଗିନୀ
ରୋଷେଇ ଖାଳରୁ, ରଣାଜନ ଯାଏ
ଶୁଭିଲାଗି ତୋର ପାଦ ଧୁନା ।

ବର୍ଷାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ତାଳଚେର ଚାଉଳ, ଅନୁଗୁଳ
ମୋ-୯୯୩୭୮୭୫୨୯

ଆଜି ବି ଜଳୁଛି ନାରୀ...
ଆଲମର ଶୋଷଣ ତରାଜୁ
ମାପି ପାରୁନି ନାରୀର ମହତ୍ତ୍ୱ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତାର ଅସ୍ଥିତା
କେତେବେଳେ ଅଧା ମରଣରେ,
କେତେବେଳେ ବେକରେ
ପାଶୀର ମେଖଳା,
କେତେବେଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦଣ୍ଡ
ଶୋଷିତ ହୃଦୟରେ ନିଆଁ
ତ କେତେବେଳେ ବି ପହରିଆ ବିଶେଷ ଝାଞ୍ଜିରେ
ମୁନିସପାଳିଟି ଅଜ୍ଞାନତାରେ ସବୁଥିବା କନ୍ୟା ଭୃଣ,
ଆଉ କେତେବେଳେ
ପ୍ରସବ ରୂପରେ ଛତାପତ ହେଉଥିବା
ଅନୁଭୂତ କିଶୋରୀର କୋହ,
ଦୁଇଗୋପା ଲୁହ ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ
ଆକାଶରେ ପ୍ରଶଂସ ଶୁନ୍ୟତା
ଶୁନ୍ୟ ଭୂମି ଉପରେ ଆକାଶରୁ ଅଗ୍ନି ବର୍ଷା,
ଅତ୍ୟାଚାରୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଝୁଲେଇ ରଖିବି

ତୁ, ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳାଧାର
ମାଟି ଆଉ ମଞ୍ଜିର ସମ୍ପର୍କର ସମାହାର

ଏବେ ତୁ, ନିଜକୁ ବୁଝ
ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜ,
ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱରେ, ସମାଜ ସମିଧାନରୁ
ଲିଭାଇ ଦିଅ କଠୋର ଶବ୍ଦକୁ
ବାପା ମାଆଙ୍କର, କି ଏକ ସମାଜର
ତୁ, ନୋହୁ ବୋଝ

ତୁ, ନୋହୁ ଅବଳା ବୁର୍ଜୁଲା
ତୁ, ସାତା, ସାବିତ୍ରୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ, ଧର୍ଯ୍ୟଶାଳା,
ତୁ, ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ, ତୁ ରାଣୀ ଶୁକ୍ତ ବେଳ
ତୁ, ଜାୟା, ଜନନୀ, ଭଗିନୀ
ରୋଷେଇ ଖାଳରୁ, ରଣାଜନ ଯାଏ
ଶୁଭିଲାଗି ତୋର ପାଦ ଧୁନା ।

ବର୍ଷାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ତାଳଚେର ଚାଉଳ, ଅନୁଗୁଳ
ମୋ-୯୯୩୭୮୭୫୨୯

ଆଜି ବି ଜଳୁଛି ନାରୀ...
ଆଲମର ଶୋଷଣ ତରାଜୁ
ମାପି ପାରୁନି ନାରୀର ମହତ୍ତ୍ୱ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତାର ଅସ୍ଥିତା
କେତେବେଳେ ଅଧା ମରଣରେ,
କେତେବେଳେ ବେକରେ
ପାଶୀର ମେଖଳା,
କେତେବେଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦଣ୍ଡ
ଶୋଷିତ ହୃଦୟରେ ନିଆଁ
ତ କେତେବେଳେ ବି ପହରିଆ ବିଶେଷ ଝାଞ୍ଜିରେ
ମୁନିସପାଳିଟି ଅଜ୍ଞାନତାରେ ସବୁଥିବା କନ୍ୟା ଭୃଣ,
ଆଉ କେତେବେଳେ
ପ୍ରସବ ରୂପରେ ଛତାପତ ହେଉଥିବା
ଅନୁଭୂତ କିଶୋରୀର କୋହ,
ଦୁଇଗୋପା ଲୁହ ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ
ଆକାଶରେ ପ୍ରଶଂସ ଶୁନ୍ୟତା
ଶୁନ୍ୟ ଭୂମି ଉପରେ ଆକାଶରୁ ଅଗ୍ନି ବର୍ଷା,
ଅତ୍ୟାଚାରୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଝୁଲେଇ ରଖିବି

ତୁ, ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳାଧାର
ମାଟି ଆଉ ମଞ୍ଜିର ସମ୍ପର୍କର ସମାହାର

ଏବେ ତୁ, ନିଜକୁ ବୁଝ
ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜ,
ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱରେ, ସମାଜ ସମିଧାନରୁ
ଲିଭାଇ ଦିଅ କଠୋର ଶବ୍ଦକୁ
ବାପା ମାଆଙ୍କର, କି ଏକ ସମାଜର
ତୁ, ନୋହୁ ବୋଝ

ତୁ, ନୋହୁ ଅବଳା ବୁର୍ଜୁଲା
ତୁ, ସାତା, ସାବିତ୍ରୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ, ଧର୍ଯ୍ୟଶାଳା,
ତୁ, ରାଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାଇ, ତୁ ରାଣୀ ଶୁକ୍ତ ବେଳ
ତୁ, ଜାୟା, ଜନନୀ, ଭଗିନୀ
ରୋଷେଇ ଖାଳରୁ, ରଣାଜନ ଯାଏ
ଶୁଭିଲାଗି ତୋର ପାଦ ଧୁନା ।

ବର୍ଷାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ, ତାଳଚେର ଚାଉଳ, ଅନୁଗୁଳ
ମୋ-୯୯୩୭୮୭୫୨୯

ଆଜି ବି ଜଳୁଛି ନାରୀ...
ଆଲମର ଶୋଷଣ ତରାଜୁ
ମାପି ପାରୁନି ନାରୀର ମହତ୍ତ୍ୱ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ତାର ଅସ୍ଥିତା
କେତେବେଳେ ଅଧା ମରଣରେ,
କେତେବେଳେ ବେକରେ
ପାଶୀର ମେଖଳା,
କେତେବେଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦଣ୍ଡ
ଶୋଷିତ ହୃଦୟରେ ନିଆଁ
ତ କେତେବେଳେ ବି ପହରିଆ ବିଶେଷ ଝାଞ୍ଜିରେ
ମୁନିସପାଳିଟି ଅଜ୍ଞାନତାରେ ସବୁଥିବା କନ୍ୟା ଭୃଣ,
ଆଉ କେତେବେଳେ
ପ୍ରସବ ରୂପରେ ଛତାପତ ହେଉଥିବା
ଅନୁଭୂତ କିଶୋରୀର କୋହ,
ଦୁଇଗୋପା ଲୁହ ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ
ଆକାଶରେ ପ୍ରଶଂସ ଶୁନ୍ୟତା
ଶୁନ୍ୟ ଭୂମି ଉପରେ ଆକାଶରୁ ଅଗ୍ନି ବର୍ଷା,
ଅତ୍ୟାଚାରୀ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଝୁଲେଇ ରଖିବି

ତୁ, ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳାଧାର
ମାଟି ଆଉ ମଞ୍ଜିର ସମ୍ପର୍କର ସମାହାର

ଏବେ ତୁ, ନିଜକୁ ବୁଝ
ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜ,
ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱରେ, ସମାଜ ସମିଧାନରୁ
ଲିଭାଇ ଦିଅ କଠୋର ଶବ୍ଦକୁ
ବାପା ମାଆଙ୍କର, କି ଏକ ସମାଜର
ତୁ, ନୋହୁ ବୋଝ

ତୁ, ନୋହୁ ଅବଳା ବୁର୍ଜୁଲା
ତୁ, ସାତା, ସାବିତ୍ରୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ, ଧର୍ଯ୍ୟଶ

